

Leerkrachten vormen een professionele leergemeenschap op
De Kraanvogel, Almere

Maximaal rendement halen uit e-learning

Volgens Frank Groot, directeur van De Kraanvogel te Almere, wordt er nog veel te weinig gebruik gemaakt van de mogelijkheden van e-learning in het basisonderwijs. 'Terwijl het toch heel veel tijd en geld kan schelen. En als je het goed aanpakt, ben je ook veel effectiever bezig.' Vanzelf gaat het zeker niet, zo weet hij inmiddels. 'Als je er als directeur zelf niet in gelooft, gaat het niet lukken. Je moet de mensen enthousiast meekrijgen.'

*Tekst:
Frank Stienissen*

*Fotografie:
Frank Stienissen
en Shutterstock*

'Een beetje weerstand is niet erg. Als iemand zegt dat hij of zij niet zo handig is met de computer, dan lossen we dat op. Er zijn genoeg collega's die dat wel zijn. Je hebt altijd een aantal enthousiastelingen in je team en je hebt mensen die de kat uit de boom kijken. Zo heb ik een ib'er in het team die heel enthousiast is. Tegen haar heb ik gezegd: 'Promoot op school wat het je oplevert.'

Frank Groot heeft inmiddels ook ervaren dat een gezamenlijke aanpak waarschijnlijk de meest effectieve vorm is om iedereen 'mee te krijgen'. De Groot: 'Individueel aan de slag gaan, is vragen om problemen. Dat kan natuurlijk wel, maar de meeste mensen hebben wat extra houvast nodig, een extra stimulans of een stok achter de deur. Dus hebben we op een gegeven moment een onderwerp gekozen – het had met didactiek te maken – waar we ons allemaal in zijn gaan verdiepen en dat onderwerp hebben we toen op een studiemiddag besproken. En toen zagen ze wel allemaal het nut van e-learning! We vormden een echte professionele leergemeenschap. Iedereen had extra kennis verworven, een breder blikveld en een betere referentie gekregen. Zonder die voorstudie was de discussie met z'n achttien een stuk minder levendig geweest.'

Praktijk

Frank Groot vertelt dat er sinds augustus op De Kraanvogel zo'n 54 modules zijn gevolgd (zie ook kader voor reacties leerkrachten onderbouw). 'Ik roep altijd: het gaat om het praatje, het plaatje, maar zeker ook het daadje. E-learning moet in het systeem zitten, je moet erin geloven. Je wilt het een integraal onderdeel laten zijn van je ontwikkeling als school en als leerkracht. Daarom wil ik ook dat iedereen vijf maal per jaar een module volgt. Niet alleen dus, maar met een andere leerkracht of een groep andere leerkrachten. Op de gezamenlijke bijeenkomsten kunnen dan de belangrijkste zaken uit de cursus besproken worden. Op die momenten kunnen ze ook in het perspectief van De Kraanvogel gezet worden. Met andere woorden: hoe gaan wij hier op school mee om? En natuurlijk is het prachtig als die zaken uiteindelijk ook in de bouwvergaderingen aan bod komen. Dan is de cyclus pas echt rond. Alhoewel: de ultieme stap is om ook bij elkaar in de klas te gaan kijken. Uiteindelijk moet je ook dat standaard in de cyclus opnemen. Maar zover zijn we nog niet.'

De informatie in de e-learningcursussen wordt over het algemeen door de leerkrachten goed gewaardeerd, weet Groot. 'Geen ellenlange theorieën. Kort en krachtig is het devies. De filmpjes maken de vertaalslag naar het onderwijs. De opdrachten zorgen ervoor dat de informatie actief verwerkt wordt. Volgens het nieuwe Lerarenregister moet je je blijven ontwikkelen. E-learning via de Cadenza Highschool van E-learning Wizard is dan een zeer probaat middel om dat op een efficiënte manier te doen. Je hoeft geen uren te rijden, het is veel goedkoper, je kunt zelf bepalen wanneer je het doet, het onderwerp is on demand, dus je bepaalt zelf of samen wat je gaat doen, je kunt het in je eigen ritme en op je eigen manier doen en je kunt er met collega's over praten wat je er op school mee zou willen doen. Kortom, deze

...vorm van leren is echt veel effectiever. Natuurlijk is het prettig als er iemand is die je motiveert en meeneemt in de stof. Dat moet je nu zelf doen. Maar daarom wil ik ook dat er professionele leergemeenschappen (PLG's) ontstaan. Met z'n tweetjes vorm je al een PLG. Zo'n PLG lost veel bezwaren op, vind ik.'

Verbinding

Toch weet Groot dat zeker in de verkennende fase 'voorzichtige dwang' niet werkt. Het hele team moet achter de keuze staan om professionalisering om deze moderne manier in te vullen. Groot: 'E-learning over de leerkrachten uitstorten, werkt niet, ze meenemen in het verhaal wel. Hoe neem je de angsten en obstakels weg? Onbekendheid speelt vaak nog een grote rol. Laat je dus samen met het team uitgebreid informeren. Maar als je dan uiteindelijk de beslissing neemt, dan moet je er ook vol voor gaan. Blijf niet ergens halverwege steken. Die verantwoordelijkheid neem je als team en dus moet jij als directeur er ook voor zorgen dat er systeem in komt en dat de voortgang gewaarborgd is. Ik probeer daarom heel nadrukkelijk te faciliteren in tijd en ook in monitoring. Wanneer wordt wat besproken? In de onderbouw is dit al wat meer gemeengoed geworden dan in de bovenbouw. Daar moet ik nog wat meer sturen. Maar als ik hoor dat de cursussen best pittig zijn en

Filmpjes scoren goed

Wilma, Erika, Ceciel en Sandra werken in de onderbouw op De Kraanvogel. Zij zijn unaniem van mening dat e-learning een nuttige aanvulling kan zijn op hun eigen professionalisering. Het aanbod van cursussen is ruim en past uitstekend bij de competenties van de leerkracht. Op de opmerkingen van Sandra dat het niveau van de informatie echt goed is, wordt instemmend geknikt. Vooral de filmpjes worden als zeer zinvol ervaren. 'Ze nodigen echt uit om op te reflecteren' (Sandra). Wel zouden volgens haar de doel- en doelgroepbeschrijvingen nog wat specifieker mogen. Ook Ceciel vindt dat de cursussen door de filmpjes uitstekend aansluiten op de praktijk. 'Ik was even bang dat je dat achter de computer zou missen, maar eigenlijk is het tegendeel het geval.' Erika: 'Bovendien kun je nu als je bijvoorbeeld de cursus samen met een collega doet, allebei aan het woord komen. Bij cursussen in het land hoorde je toch vaak dezelfde mensen praten. En als je een cursus met het hele team doet, dan beschik je ook nog eens allemaal over dezelfde knowhow die je direct kunt toepassen.' 'En het blijft natuurlijk heel prettig dat je zelf de studiemomenten kunt kiezen (Wilma). Ik ben om zes uur 's ochtends het meest fit. Dus op die momenten bereid ik me het liefst voor. Ofschoon ik nog steeds een beetje moet wennen aan de computer, hoor! Ik hou van papier. Nou ja, dat slijt wel!'

'Een beetje weerstand is niet erg. Als iemand zegt dat hij of zij niet zo handig is met de computer, dan lossen we dat op.'

Van links naar rechts: Wilma Vis, Sandra Koelewijn (ib'er), Erika de Rijke, Ceciel de Haan en Frank Groot (directeur)

dat je er ook echt je best voor moet doen om alle vragen goed te beantwoorden, dan denk ik dat we op de goede weg zijn. De betrokkenheid is goed. En wat ze niet goed vinden, kunnen ze per module aangeven. Ook dat is het moderne leren! Iets staat niet meer voor de eeuwigheid vast, maar is voortdurend in ontwikkeling. Wat voor de leerkracht geldt, geldt dus ook voor de cursussen. Ook dat is mooi.'

Voordelen e-learning

Goedkoper

Gemiddeld is een e-learningcursus 60 tot 80 procent goedkoper dan een klassikale training. Daarnaast zijn er geen bijkomende kosten als reis- en verblijfskosten.

Efficiënter

Uit onderzoek blijkt dat cursisten bij gebruik van e-learning in dezelfde tijd meer leren dan wanneer zij klassikaal leren. Het eigen optimale tempo, de hoge mate van interactie en de mogelijkheid om gemakkelijk lesstof te herhalen op een later tijdstip zijn de bepalende factoren.

Flexibel

Cursisten kunnen 24 uur per dag, zeven dagen in de week, in hun eigen tempo leren. E-learning is dus ideaal voor mensen die hun eigen tijd in willen delen.

Just in time

Cursisten kunnen de training starten als ze de kennis nodig hebben. Bijvoorbeeld als een nieuwe methodiek of een nieuwe aanpak ingevoerd wordt.

Competentiegericht

Cursisten kunnen selectief leren voor de competenties die ze zelf nodig hebben. Het aanbod van cursussen is inmiddels behoorlijk groot en groeit snel.

Digitaal leren populair

Digitaal leren rukt verder op. Uit zeer recent onderzoek van het gerenommeerde onderzoeksbureau NIDAP blijkt dat nog maar een kwart van de professionals geheel zonder e-learning wil leren. De combinatie van klassikaal onderwijs en e-learning heeft bij zes van de tien werknemers de voorkeur. 10 procent van de professionals wil uitsluitend digitaal leren.

'Volgens het nieuwe Lerarenregister moet je je blijven ontwikkelen. E-learning is dan een zeer probaat middel om dat op een efficiënte manier te doen.'

De Kraanvogel, onderdeel van Stichting Prisma, werkt met de e-learningcursussen in de Cadenza Highschool van E-learning Wizard. Kijk voor meer informatie op www.cadenza-hs.nl.